

ЭНСИЭЛИ

Нам улууһун хаһыата — 1935 сыл алтынны 5 күнүгэр төрүттэммитэ

Тыл — омул баар-суох сыаннаһа уонна быстыспат бэлиэтэ. Хас биһирдии норуот бэйэтин ураты майгынаах культуратын, үгэстэрин, тылын харыстыыр сувереннай бырааптаах.

Саха Республикатын Тыл туһунан Сокуонуттан

● УЛУУС ДЬАҔАЛТАТЫГАР

БЮДЖЕТНАЙ ЭЙГЭ ҮЛЭНИТТЭРИН ҮБҮЛЭЭНИН БЭРЭЭДЭГИН ТУҔУНАН

СР үпкэ министерствота иһин толуйууга үөрэх үлэ-нииттеригэр 2360 мөл. солк. уонна доруобуйа харыста-былыгар 500 мөл. солк. биэр-битинэн, үбү-харчыны хам-наска сыалынан туһанарга дьаһайбын:

1. Нам улууһун үпкэ управлениета (Попова В. В.):
1.1. Үбү-харчыны сыалы-нан туһаныыга бюджетнай учреждениелар уонна нэһи-лиэктэрдээҕи дьаһалтала-аналлаах счоттарыгар кэм-игэр аһарыны хаачыйарга.
1.2. Үөрэхтээһини уонна доруобуйа харыстабылын салааларынан үбүлээһин кээ-мэйттэн подоходнай нолуок суумматытан 12% кээмэй-дээҕи — 343 мөл. солк. суум-малаабы культура салааты-гар 73 мөл. солк., ветери-

нарнай ситимгэ 50 мөл. солк., государственнай са-лалта аппаратыгар 70 мөл. солк., дьэ-уот коммуналь-най хаһаайыстыбатыгар 150 мөл. солк. (РПО ЖКХ 50 мөл. солк., ГУП «Техкомму-энерго» 100 мөл. солк.) биэ-ринни хаачыйарга.
2. Нам селотун РКЦ-та (Антонова И. Н.):
2.1. Бюджетнай учрежде-ниелар пенсионнай фондага 29% аһаралларын салалтаба ыларга. Медицинскэй стра-хование фондатыгар 3,6% уонна дьарыктаах буолуу фондатыгар 1,5% сыана-лаах кумааҕынан кииннээн төлөөһүнгэ дуогабардаһы баарынан аһарыллыбат.

3. Нэһилиэктэр баһылык-тарыгар, учреждениелар са-лайааччыларыгар:
3.1. Хамнас төлөбүрүгэр үбү-харчыны сыалынан ту-һаныыга сирэй эппиэтинэни сүгэллэр.
3.2. Сыаллаах хомуурга бюджетка иһин уонна пен-сионнай фондага 29% аһа-рарга.
3.3. Бюджетнай эйгэ үлэ-нииттэртэн араас объектив-най биричиинэлэринэн мо-дуйсан сайбылыанналар баалларынан профсоюзнай комитеттары кытта сөбүлэ-һиннэрэн хамнаһы (уопус-ка харчытын) биэринни кө-нүллүүргэ.
4. Бу дьаһал туолуутун хонтуруолун улуус дьаһал-татын үпкэ управлениетыгар (Попова В. В.) сүктэрэргэ.

Нам улууһун дьаһалтатын баһылыга А. Н. ЯДРЕЕВ.

БҮТЭНИКТЭЭХ ТҮМҮК ИННИНЭ

1997 сыл алтынны 1 кү-нүэбү туругуна улууспу-ттар сааан сайыммит бы-йагыттан 2641,2 тонна обу-руот аһа, ол иһигэр 2543,7 тонна хаппыстыта, моркуоп

— 85 тонна, субүөкүлэ 42,5 тонна хомулуна. Иккис ки-лиэппит — хортуоппуй 362,35 гаттан валовойунан 2919 тонна хостонно, оттон обу-руот аһа 170 гектартан

2808,5 тонна, бурдук 806 гаттан 580 тонна хомулу-на. Бүтэниктээх түмүк өссө да чуолкайданыа.

СР Государственной Мунһабын (Ил Түмэн) Палататын Председателэ Е. М. Ларионова Нам улууһун дьаһалтатын баһылыга А. Н. Ядреевка АҔАҔАС СУРУК

Убаастабыллаах депутаттарбыт, биһир дойдулаахтарбыт, салайааччыларбыт Егор Михайлович, Александр Николаевич!

Биһиги, Нам селотун Г. Попов ааты-нан, Новай уонна Сэргэлээх уулуссала-рынан 9 дьээнэн олоор 13 дьэ кэргэн-гэ барыта 60 киһи, ол иһигэр 3 инбэ-лиит, 3 огдообо, 9 пенсионер, кыстыкка кирири боруогар тийэн, кэмигэр дьаһал тэриллэбиттэн ыаллары, уопсай дьэ-эни, «Дока килиэп» бэкээринэтин, ри-туальной сыахтары итинэн хаачыйар иттер систиэмэ котельнайын үлэнир туруга суох туруар. Ол түмүгэр биһиги, ыаллар, төгөр дьылбаламмыппыт туһу-нан иһитиннэрэргэ күһэллэнибит.

Манна олороочулар үксүбүт, урут Ле-сопункт акционернай уопастыба үлэни-тэрэ, кэлин «Алаһа» дьээн кыра пред-приятиены кытта дуогабар быһыытынан төлөһөн, ититиллэр систиэмэбэ холбонон, быр-бааччы олобуппут баара, онтубут атырдыах ыйгар монкурууттаабыт дьээн буолбута. Үлэнииттэр тарбаһан, тэрилтэ өтөхсүйбүтүнэн барбыта.

Биһиги, ыаллар, сүбэлэһэн бараммыт балаһан ыйын сагатыттан Нам селотун дьаһалтатын баһылыгар Протопопов И. С. тийэн, быйыл кыһыгы сезонга би-һиги дьээлэрибит ититиллэр кыахтаахтар дуо дьээн ыйытыга эппиэт дэлэгэй: «же-лезно» эрэниг, оттулар бырайыакка кириэн турабыт» дьээн быһаарбыта. Итин-тэн бэттэх нэдиэлэ бастаки уонна бүтэ-һик күннэригэр Нам селотун дьаһалта-тын уонна улуус дьаһалтатын — Үрүн

Дьээн икки ардыларыгар биэрэс тэбэр буоллубут, хаһан итин кириэрин ыйыта-лаһан ыаһахтаһабыт.

Маныха эппиэт: «Ликвидационнай акт онорон, котельнайы балансага көһөрөн дьаһайаһыт этэ да, «Алаһа» началь-нига И. Е. Евстафьевы булбаппыт, ки-һынан докумуон уонна күлүүстэр баал-лар» дьээн харданы истэбит. Күннэр аа-һан иһэллэр, кыстыкка кирири тирээн кэллэ, ыйытыга эппиэт кэлин манньк буолла: «Эһиги котельнайгыт кэлин бү-тэһик уочарат быһаарылыа» дьээн. Атыннык этэххэ, тойоттор халбарыйар, аһарынар сылтахтара күнтэн күн улаа-тан иһэр чымынар буолдулар.

Ити үөһэ этилибитин курдук, биһи-ги, 60 дууһа таракаан кэриэтэ тоһоруу-га бардыбыт. Сатаатар эрэннэрбэккэ, күнү-дьылы тардыбакка, арыый эрдэ со-буос котельнай үлэһээбэтин сэрэтэн, бэйэ-бит дьаһанын дьээн биллэрииттэрэ буол-лар сорох кыахтаах ыаллар ититиллэр проблеманы баһар быһаарыныа этилэр. Оттон билгини хайдах да газ киллэртэ-рэр, систиэмэни сагалыы таһар кыах суох буолла, хойутаатыбыт. Итини этэн турамыт. Эһиги болломтобутугар бу боппуруоһу биһиги туһабытыгар суһал-лык дьаһал ылыг, быһаарыг дьээн ха-һыатынан нөһүө ыйытык туруорабыт.

М. Д. ГРИГОРЬЕВА, Е. Д. ГРИГО-РЬЕВА, А. И. ГРИГОРЬЕВА, С. Н. ИВАНОВА, ЗАМЯТИНА Е. Н., КОР-НИЛОВА Н. Ю., ГУЛЯЕВА Е. Н., ЛЮБИМОВ Л. А., ФЕДОРОВА К. Ф., барыта 60-ча киһи илии баттаабыт.

САРСЫН — УЧУУТАЛ КҮНЭ!



Учуутал кыһатын аҕата

Орто дойдуга төрөөн, үрүн күнү, күөх халлааны көрбүт киһи сайдытыгар, биллэрин курдук, удыур-даһын биллэр-көстөр оруо-лаах. Онтон айымнылаах үлэһит, саганы көрдүүр, энергиялаах уонна сүпсүл-гэннээх буола төрүүххэ наа-да.

Маннык дьоннортон биһир-дэстэринэн, Намнаабы пед-училище директорын Васи-лий Петрович Иванову аат-тыахха сөп.

Кини ыаллы Уус-Алдан улууһун, көһүнэн усталаах, уута ыраһынан, диригинэн, айылбата кэрэтинэн ырыаба ылламмыт, хоһоонго хол-боммут Өнөр эбэтин сибэк-ки симхтээх кырдалыгар, оонньуур-көрүлүүр оҕо саа-һа ааспыта. Аҕа дойдуга Улуу сэриитин ыар сылларыгар, колхозтаах дьээн кэргэнгэ төрөөн, аҕата уоттаах сэри-гэ сырдык дууһатын толук ууран, ийэлэрэ Бараскыабы-йа биэс оҕолоох тулайах хаалбыттара. Кинилэр тий-ийиммэт-түгэммэт, кыһал-лаах олохторун билгини саа-һырбыт дьон билэн эрдэхтэ-рэ. Кыһыгыгы бытархан ты-һыгыга тоһон, сайынгы өнү-рүк куйааска буһан, сэрии кэһиннээҕи оҕолору кытта тэһигэ ачыктыаһыны этинэн-хаанынан билэн, күһү та-һынан ыарахан үлэни сан-һынан сүтэн, эрэһи энэринэн тыһаран, кыһалданы кыты-тыттан тутан сэрии сыһын оҕолору киһи-хара буоллах-тара.

Василий Иванов Эһэлээх, Дүпсүн оскуолаларыгар үө-рэнэн үөрэх эндиллээх су-луугар бастаки хардытын эрэллээхтик онорбута. Иэ-һин толорон армияга су-лууспалаабыта. Радиоактив-най киртийингэ түбэспитэ. Ол эрээри эдэркээн уола-тар кинилэргэ суоһаабыт кутталы билбэтэхтэрэ.

Армия кэһиннэтэн Василий Петрович төрөөбүт оройу-нугар, үөрэммит Дүпсүн ор-то оскуолатыгар уруһуй учууталынан үлэтин саба-лаабыта. Оскуолаба сырт-табына, эдэр, эрчимнээх, айымнылаахтык үлэнир учууталы Октябрь колхозка комсомольскэй тэрилтэ бос-холоммут секретарынан та-быттара. Нэһилиэһин иһин-ки кэскилин — ыччаты кыт-

та үлэбэ буспут-хаппыт уол Ленинград куоракка А. И. Герцен аатынан пединсти-тукка үөрэһэн уруһуй, чер-чение уонна үлэ учууталын дипломун ылан, дойдуттар төһөнөн Намнаабы педучили-щеба преподавателинэн аһаммыта. Кини преподава-телинен, уруһуй кабинетин сэбиэдиссэйинэн, предметнэй цикл комиссиятын председа-телинен айымнылаахтык үлэһээбитэ. Ити кэмгэ атын преподавателлэр баай опы-тарын үөрэппитэ уонна түм-мүтэ.

В. П. Иванов итэр-үөр-тэр үлэбэ директору солбу-йааччынан өрө таһаарыллы-быта. Ити дуоһунаһыгар үлэтин үөрэх процеһын нау-чнай-методическай тэрэһи-ниттэн, училище үлэтин опы-тын үөрэтииттэн, түмүүттэн, үлэ опытын республикага уонна киһи таһыгар тэһи-тииттэн саҕалаабыта.

Училище 70-с сыллар бү-түүлэриттэн саҕалаан Р. Ф. педучилищеларын ойуулуур-дүүһүнүүр — графическай отделениеларын быыстапка-ларыгар Хабаровскай, Бла-говещенскай, Владивосток, Новосибирскай, Омскай, Златоуст, Пермь, Иваново, Москва куораттарга кытты-ны ылбыта. Ити кэмтэн са-ҕалаан училищеба народнай-прикладной искусствоа на-циональнай үгэстэр кирибит-тэрэ. Златоуст куоракка 1995 сыллаахха кэлин ыт-тылыбыт быыстапкаба би-һиги училищелык үрдүк сьа-набылы ылбыта. Онон при-кладной искусствоа нацио-нальнай үгэстэри чөлүгэр түһэрэн сагалыы сайынна-рыы бэлиэтэммитэ. Быыстап-ка авторитеттаах уонна то-лору бэлэмнээх жюрита быыстапкаба кыттыбыт уон учууталтан аһыһыгар үрдүк категорияба мэктиэни онор-бута. Учууталлар уонна сту-деннар 52 үлэһэн кыттыбыт-тарыттан, үөрэнээччилэр үлэ-лэрин барыта кэриэтэ I, II, III ст. дипломнарын бэ-лиэтэммиттэрэ.

1981-85 сс. училище кол-лектива РФ училищеларын ортолоругар сэмэй ситиһи-лэммитэ уонна студенаары үлэһэн үөрэтин иһин Саха АССР Верховнай Советын

Президиумун Бочуотунай грамотатынан наһараадала-мыта. 1984 сыллаахха РСФСР педучилищеларын социалистическай куотала-һылыгарыгар дипломуна бэ-лиэтэммитэ. Нөһүө сылыгар эмэ итинник куоталаһыга үһүс миэстэлэммитэ.

Коллектив ити ситиһинти-гэр училище директорын солбуйааччы В. П. Иванов итэр-үөрэтэр үлэни тэри-йээччи уонна көбүлөөччи бы-һытынан бэйэтин кылаатын киллэрбитэ. Кини айымны-лаах үлэбэ үрдүктүк сыана-ланан, «РФ үтүөлөх учуу-тала» бочуоттаах аат иһи-риллибитэ. 1988 сыллаахха республика анал орто үөрэ-һин тэрилтэлэриттэн норуот үөрэбириитин үлэһиттэрин Бүтүн Союзтаабы сьэһингэр делегатынан талыллан кыт-тыны ылбыта.

Училище салгы сайдыы-та Василий Петрович өйүт-тэн-саһаатыттан сьезд да кэмигэр тахсыбатаба. Кини Намнаабы педучилище үөрэ-һир корпуһун тугуутун, ССРС Министрлэрин совет-тин председатели солбу-йааччы А. П. Бирюковаба туруорсубута.

Иванов В. П. студенаары үөрэтиигэ, үөрэтин ис хо-һоонун, ньыматын, форматын булууга саһа сьыһаһа бол-ломтоһун уурбута. Ити Ва-сильий Петрович педагоги-ческай үлэтин сүрүн туһаа-һытынан буолбута. Бу идея судургу быһаарыта сту-деннар айар дьобурдарын сайыннарар концепцияны көрдөөһүн. Итини олоххо киллэрингэ училище хас биһирдии преподавателэ айар дьобурдаах педагог бо-луохтаах. Студенаары на-циональнай культурага үө-рэтин, кэлэр кэм педагогта-рын таһымнарын үрдэтин, биллилэрин-көрүүлэрин кэ-һэтии.

В. П. Иванов училище ди-ректорынан анаһаат, бэйэ-тин идеятын олоххо киллэ-рэн барбыта. Ити сыл кини Россияба бастакилар кэккэ-лэригэр киэҕ профиллаах учууталлары бэлэмнээһингэ республика национальнай уратыларын болломтобо

(Салгытын 2 стр. көр)

Үөрэт бэйэн курдук буоларга,

ЭДЭРДИИ ЭРЧИМНЭЭХ

РСФСР үтүөлөөх учуутала уонна үөрэҕиритин туйгуна Гаврил Николаевич Попов алтынны 1 күнүгэр 65 сааһын туолла. Кини ыарахан, ол гынан баран интэриэһинэй олохунан олоһор, олоһун бүтүүнүн үөрэҕирин дьымалатыгар анаата. 1932 сыллаахха Хатырык нэһиллэгэр алта оҕолоох колхозтаахтар Николай Иванович уонна Матрена Семеновна Поповтар дьиэ кэргэттэригэр төрөөбүтэ.

Ыарахан сыллар этилэр. Байыаннай сыллар бары оҕолорун курдук, Гаврил Ворошилов аатынан колхозка баһынай үлэтин эрдэттэн билбитэ. Оттоонунга кырдыаҕастары уонна дьахталлары кытта тэҥгэ сарсыарда 6 чаастан киһэ 10 чааска дылы үлэлиир. Биир саастыылаахтарынын фронтка барбыт аҕаларын, убайдарын, аймахтары солбуулар. Кыһын оскуолаҕа отук мас бэлэмнииллэрэ, сүөһүнү көрөллөрө-харайалара. Ачыктааһыны, толгууну-хатыны тулуйарга тийиллэрэ. Ол эрэри үөрэххэ-билигэ тардысты олус күүстээбэ.

1947 сыллаахха Хатырык 7 кылаастаах оскуолатын бүтэрэн, үөрэҕин Нам орто оскуолатыгар салдаабта. Ити эдэр саас дьоллоох сыллар этилэр. Билигин педагогическэй үлэ ветерана Нам селотугар интернакка оҕорон үөрэммитин итинтик-истинник ахтар. Оскуолаҕа интэриэһинэй да мероприятелир, сынналар кыһэллэрэ, фестиваллар, олимпиадалар ытылаллар.

Интэриэһинэй А. Н. Иванов талааннаах музыкант баянҕа үчүгэйдик оонньуура, уолаттары уһуйар. Гаврил Николаевич учууталларын Хатырыкка М. П. Дьяконовы, Саха сирин үтүөлөөх учууталларын, бииргэ төрөөбүт Валерий Никанорович уонна Надежда Никаноровна Софроновтары улахан ытыктабыллан саныыр-ах-

тар. РСФСР уонна Саха АССР үтүөлөөх учууталыгар П. П. Оконешниковка, Г. А. Прыдзениковка, И. А. Никифоровка, поэт Валерий Чиряевка у.д.а. үөрэммитинэн, чинг билигин ылбытынан киэн туттар.

Нам орто оскуолатын бэртээхэй учууталлара мындыр, сайбаас эдэр киһиэхэ, инни-китин педагог идэтин баһылааччы характерыгар чулуу хаачыстыбалары ингэрибиттэрэ: оҕолорго тапталы, билигэ дьулуруу, үлэ дьонун убаастааһынга, төрөөбүт сиргэ-уокка бэриниллээх буоларга. 1951 сылга оскуолаҕа бүтэрээт, Дьокуускай-даабы педагогическэй институтка кириэр. Студенческэй эдэр саас дьоллоох кэмэ уонна Саха сирин наукага атабар туруута сабадаммыта.

Ыччат комсомолга кириэрэ. Бу олоххо актыбынай позициялаах буолуу сыллар. Дойду сэрин алдыаты-тыттан-кээһэтиттэн атабар турбута. Үлэҕэ десаннар, комсомольскэй эстафеталар, социалистическэй кыталаны, фестиваллары тэрийин 50-с, 60-с сыллар комсомолецтарын сөргүлөөх күннэрэ-дьыллара.

Гаврил Попов Нам комсомолун райкомугар эрчимнээхтик үлэлээбитэ, Москваҕа комсомол Кини Комитетын Үрдүкү оскуолатыгар үөрэммитэ. Советскэй Союз Геройа Зоя Космодемьянская ийэтин, Советскэй Союз үс төгүллээх Геройун Иван Кожедубу, ССРС үнүлүччүлөөх артистарын Н. Крючкову, Н. Стоярову, В. Румянцевы (Харайдааһы) көрсүбүтэ. 1957 сыллаахха Октябрьскэй революция 40 сылыгар аналаах демонстрацияҕа Кыһыл болуоссака Кини Комитеты уонна Үрдүкү оскуоланы кытта кытыбыта.

Нам орто оскуолатыгар үлэлээбит сыллар — Г. Н. Попов олоһун историятын ураты страницалара. 40 сыл

үлэлээтэ. Кэрэхсэбиллээбэ баар: бу оскуолаҕа үөрэммитэ, бастаан тэрийэччинэн, интэр үлэҕэ директору солбуйааччынан, 1972—78 сылларга директорунан, учууталынан сыратын-сылбатын, билигин-көрүүтүн, эрчимин биэрдэ. Оскуолаҕа бэриниллэбит күннэр-дьыллар — айымнылаах үлэ сыллара, үөрэ-бүриин реформата олоххо кириитэ.

Директор С. С. Романовы, завуч И. З. Кривошапкины кытта республикаҕа бастакынан үөрэтин кабинетнай систематын олоххо киллэрбиттэрэ. Оскуола выпускниктара республикаҕа бастакынан «Оскуола — производство — үрдүк үөрэх» дьин бачымы көтөхпүттэрэ. Оскуолаҕа республикаҕа бастакынан үлэ уонна сынналдан лаабыра тэриллэбитэ.

Гаврил Николаевич педагогическэй үлэ маастардарын кытта бииргэ үлэлээбитинэн киэн туттар. Олор кимнээхтэрий? П. М. Степанова, А. Е. Гуляева, В. Н. Попов, М. И. Колмогорова, Т. И. Кириллина, Н. С. Попова, О. С. Птицына, Л. П. Адамова, Я. Е. Старостина, К. Я. Сивцева.

Предметтэринэн кабинеттары тэрийин маяктарынан этилэр: А. А. Степанов, С. Н. Колесова, И. П. Игнатова, Л. П. Викторова, Н. Ф. Марков, П. А. Ушницкая, С. Г. Кириллин, С. И. Ли-фу, начальнай кылаастар үчүкниктары соавтордара А. И. Матвеева, Т. М. Оконешникова, Р. М. Сабарайкина, А. А. Шестакова.

Оскуола выпускниктарыттан салайааччылар үүнэ табыллар: Н. Г. Дьячковская, А. С. Попова, Я. Е. Старостина, М. М. Попов, улууһу салайсаллар: В. М. Максимов, А. А. Бочкарев, В. К. Михайлов.

Гаврил Николаевич элбэх сылларга оскуола партийнай тэрилтэтин салайбыта. Бу оройуон бөдөн тэрилтэлэ-

риттэн биирдэстэрэ этэ. Учуутал-коммунистар партийнай конференциялары, пленумнары, райком бюротун нөҕүө оройуон социальнай-экономическэй сайдытыгар, кадрдары бэлэмнээһингэ биллэр сабыдыалы оҕороллоро. Маньаха бопуруостары оскуола партийнай тэрилтэтин секретара, итэҕэллээх киһитэ, салайааччыта үөрэхтээһин уонна учууталлар проблемаларыгар сытытык, эрчимнээхтик туруорсара.

Биллиилээх педагог 65 сааһын туолар бырааһынныга улууска үөрэҕирин 125 уонна саха норуотун чулуу уола М. К. Аммосов төрөөбүтэ 100 сылларын кытта дьүөрэлэстэ. Нам I №-дээх уопсай орто үөрэхтээһин политехническэй оскуолатын коллектива Г. Н. Попову кэрэ-бэлиэ күнүнэн эбэрдэлиир.

Гаврил Николаевич ыччаты итингэ айымнылаах үлэҕэ РСФСР үтүөлөөх учуутала аатынан, үөрэҕиритин туйгуна энагынан, САСР Үрдүкү Сэбиэтин Президиумун Бочуотунай Грамотатынан, үс медалларынан бэлиэтэммитэ. Оройуон Сэбиэтигэр икки ыгырыкка депутатынан талыллан, 380 миэстэлээх таас оскуола тутуллуутун 2 №-дээх орто оскуола реконструкциятын дыһаардаахтык туруорсубута. 65 саастаах киһи диэтэххэ эдэрдий эрчимнээх, 2 №-дээх оскуоланы чөлүгэр түһэри комиссиятын председателин, фонда бырабыланын салайааччытын быһытынан бопуруоһу Правительство, улуус дьаһалтатын, үөрэх министрствотун иннигэр судургутук уонна чиниһийдик туруорсар.

Гаврил Николаевич, Эйнэхэ үгүө доруобуйаны баҕарабыт!

Валерий КУТУКОВ,
РСФСР үөрэҕиритин туйгуна.



Педагогическэй үлэ ветерана, үөрэҕирин туйгуна, «Эрэлчээн» оҕо хомус ансамблын салайааччыта, улууска бастакынан хомус музейин тэрийбит Анна Егоровна Гуляева соторутаабыта Саха Республикатын хомусчуттарын делегациятын кытары Норвегияҕа баран варган аан дойдутаабы фестивалыгар кыттан кэллэ.

Фестивальга билиги улуус-пугуттан тобус киһи кытына. Кинилэр ортолоругар «Дьүрүл» салайааччыта Д. И. Кривошапкин, НПУ преподавател Н. Е. Жирков, Ю. В. Кривогирицын кыһынаан Наташалыын, төрт култура учуутала Я. П. Орлова, «Мичээр» ансамбль салайааччыта А. Н. Окосомов, хомус ууһа, норуот маастара И. Н. Готовцев бааллар. Тылбаасчытынан хомусчут И. Е. Алексеев үөрэнээччигэ Т. С. Куприянова сылдыста.

Хомусчуттары Осло куоракка тийээттэрин радиоба

устубуттар уонна ол күн Норвегияҕа бүтүннүүтүгэр иһитиннэрбиттэр. Фестиваль Фагернес куоракка ытыллыбыт. Францияттан, Швецияттан у.д.а. чугастаабы дойдудартан ордук элбэх хомусчут кытыбыт.

Манна хас да оскуолаҕа, балыһаҕа сылдьан саха хомуһун дьүрүһүтэ оонньопуттар, куорат кэрэ-бэлиэ миэстэлэригэр, музыка музейыгар у.д.а. сылдыбыттар. Нэдиэлэттэн ордук кэмгэ Норвегия дыкти, кэрэ айылҕатын, дьонун-сэргэтин, культураны кытары билсибиттэр, дуоһуйа сыннаммыттар.

Анна Егоровна манньк ыраах: сайдыылаах дойдуну көрөн кэлбиттэн олус астынар уонна учуутал буоларынан оҕолор, эдэрдэр омук тылын үчүгэйдик, суолта биэрэн үөрэтэллэригэр баҕа санаатын этэр.

СНИМОККА: Нам бастакы сүһүөх оскуолатын учуутала А. Е. Гуляева.

● ОЧЕРК

1. ҮӨРЭБИРИИ СЫЛЫНАН

1997 сыл. Бу сыл тугуанан уратылааһы? Ааспыт сыл Ыччат сыла этэ, бары өй-санаа билиги эдэр көлүөнэбитин өйөөһүнүгэ, киһи чөлүгэ-сыйдыгыгар бэриниллэбитэ. Оттон быйылгы сылы СР Президентэ М. Николаев Үөрэҕирин сылынан биллэрбитэ. Оттон Нам улууһун олохтоохторугар 1997 сыл — уһулччулаах. Быйыл М. К. Аммосов төрөөбүтэ 100 уонна улууска үөрэхтээһин 125 сылларын бэлиэтэбит. Маннайгы оскуола аһыллыбыттан 125 сыл ааста. Уһун сыллар усталарыгар үөрэх систематыгар олус элбэх тыларыда, төрдүттэн уларытылар да, реформалар да үөрэҕирин органнарыгар бардылар.

Оскуолаарбытыгар элбэх кэрэ учууталлар үлэлииллэр. Билиги селобутугар улахан-нык ытыктанар педагогическэй үлэ ветерана, интэриэһинэй дьылдылаах нуучча дьахтара, Великолукскэй уобаластан кэлбит уонна Хамафаттаҕа үйэтин-сааһын тулары олохсуйбут Нина Егоровна Кудрина туһунан кэпсээһин баҕарабын.

2. ТӨРӨӨБҮТ ТӨРҮТ БУОРА

Нина ити үөһэ этиллибит уобалас Бельскэй оройуонун Бондрово дэриэбинэтигэр 1930 сыл атырдьах айынын 20 күнүгэр төрөөбүтэ. Нина Егоровна билигин кэпсиринэн, төрөөбүт дэриэбинэтигэр суох, оттон уобалаһа сэрин иннинэ Смоленскэй дьин ааттаабы, оттон били-

ДОЙДУ



гин — Тверской. Учуутал төрөөбүт миэстэтин хараастынан ахтар, арай төрөөбүт оройуона эрэ күндү.

Ийэтэ — Елена Васильевна, аҕата Егор Дорофеевич ити кэмнэргэ дьон барытын курдук, колхозка үлэлииллэрэ. Дьнэ кэргэн төүрт оҕолооҕо: Нина — саамай улаханнара, Александр, Николай, Михаил.

3. СЭРИНЭН УМАТЫЛЛЫБЫТ ОБО СААС

Нина оскуола боруогун 1938 сыллаахха атыллыбыта, үһүс кылааһы бүтэрэтин кытта, хара кырыстаах сэрин саҕаламмыта. Аҕата фронтка барбыта. Дэриэбинэҕэ кырдыаҕастар, дьахталлар уонна оҕолор эрэ хаалыттар. Уон саастаах Нина ийэтингэр көмөлөһөрө, колхозка үлэлиирэ.

Ол эрэри кыайыыга дьнэ ырааба. Өстөөхтөр Москваҕа дьулустуттара. Нина

Салгыыта (Иинин 1 стр. көр.)

ылан, үлэҕэ бэлэмнээһини уонна ойуулуур-дүүһүнүүр искусствонун холбуу үөрэтэр былааны оҕорон, РСФСР үөрэҕирин министрствотыгар бигэргэтэри ситиспитэ. Ити кэмтэн ыла училищеда народнай-прикладной искусство туһаайыларыгар анал идэҕэ, техническэй айымныыга үөрэтэр предметтэр киллэриллибиттэр. Кэлин республика оскуолаарыгар национальнай концепцияны киллэрингэ, национальнай-прикладной искусство предметтэрэ «Уһу-йаан» дьин ааттаммыттар.

Дьону кытта алтыһыта, киһилэргэ ураты болдомтото Василий Петрович айымныылаахтык үлэлиир энтузиастары, ордук ойуулуур-дүүһүнүүр уонна национальнай-прикладной искусство аһар, дьобурдаах коллектив түмэригэр уонна тэрийэригэр көмөлөспүттэрэ. Завуһунан уонна директорунан үлэтин саҕалааһыныгар, преподавателлэр айар дьобурдарын учуоттаан, идэлэринэн түмүтэ үчүгэй өрүттэрдээх буолбута уонна коллектив үлэтигэр эрэнэриллилээх түмүктэри бэрбитэ.

Нам педучилищетын выпускниктара республика оскуолаарыгар национальнай концепцияны киллэрингэ, ордук национальнай үгэһи саҕардыыга уонна сайынна-

Учуутал кыһатын аҕата

художник, Заболоцкая З. М., модельер-художник, Третьякова Е. И., кинигэ графика-тын художнига о.д.а.

Үөрэнээччилэр профессиональнай таһымнарын салгыы үрдэтэр инниттэн Василий Петрович дойду киһи үрдүк үөрэҕин тэрилтэлэрин кытта сибээһи олохтоһуонна кыһамнытын уураар. Ити үөрэх тэрилтэлэрин кытта дуоабардаһан, училище выпускниктары салгыы үөрэттэр. Билиги оҕолорбут Красноярскэйдаабы художественнай институтка, Санкт-Петербурттаабы художественнай-промышленнай Академияҕа үөрэнэллэр. Итини тэҥэ билиги выпускниктарыт үчүлүгэ направиныттан Новосибирскэй пединверситетын үһүс курсугар быһа үөрэххэ ылылаллар. Сорох оҕолорбут салгыы үөрэтин, бэйэлэрин училищеларыгар үлэтин кэллэлэр.

Саха Республикатын Президентэ М. Е. Николаев Нам педучилищетын коллектива кадрдары бэлэмнээһингэ ситиниллэрин бэлиэтээн уонна өйөөн 360 миэстэлээх таас үөрэнэр корпус тутулуна. Хаһаайыстыбаннай ныманан 9 квартира үлэҕэ кирдэ. 24 квартираҕа капиталнай өрөмүөннэр, уларытан оҕоруулар ытыллынылар. 150 миэстэлээх үөрэнээччилэр оҕолор уопсайдара өрө-

мүөннэннэ. Педучилище объектарыт интэр система-та айылҕа гааһынан оттулар котелга холбонно. Ити-тэр система тингин турбалара 80 бырыһыннара уларыда. 6 боксалаах автога-раж, уанар сыах, деляна-лаах пилорама, бааньык уонна национальнай культу-ра дьнэтэ (балабан) хаһа-йыстыбаннай ныманан ту-тулуунулар. Училище терри-торията 2,5 км. усталаах кү-рүөнэн эргитилиннэ.

Училищеда эдэр кадрдары түмэр, үлэһиттэр социальнай көмүскэллэрин үрдэтэр ин-ниттэн, училище директо-рын, администрация уонна профком көүлүлэһиннэринэн тэрилтэ бэйэтин үлэһиттэ-ригэр араас хайысхалаах кө-мөнү оҕорор. Ол курдук тутуу матырыйаалын бэлэмнээ-һингэ, тэийингэ, кэтэх ха-һаайыстыбаҕа, сорох аһыкы-бородууктарынан хааччы-лыыга, биирдиллээн үлэһик-кэ у.д.а.

Аныгы олох хаамытыгар сөп түбэһиннээн, училище-да инти-үөрэтин процеһы-гар уларытылар киллэри-лээри тураллар. Сотору кэ-минэн дизайнга уонна тех-нологияҕа колледж аһыл-дыаба.

П. СТЕПАНОВА,
НПУ методһа.

ЭЙИГИН МААРЫННААН УЛААТАРГА

Л. ПОПОВ.

СИТИИИТИН ТӨРҮӨТЭ

Учууталлар барахсаттар
Уу ньири бэйэбитин
Улаатыннараран бараннар,
Кэлин туох-ханнык

эбиппитин
Кэтээн көрө
сылдыааччылар,
Биһиги туспутугар
ыалдыааччылар.

Саха биир талааннаах
поэта Леонид Попов суруй-
бут бу строкалара Матрена
Спиридоновна аанаммыт
курдуктар. Кырдык даҕаны
Матрена Спиридоновна үө-
рэнэччилэр үрдүк таһым-
наахтык үлэлиир дьобурда-
рын ситиһэр. Оҕо предмети
үчүгүйдик билэрингэр үө-
рэтин араас ньымаларын са-
та-быллаахтык туттар. Оболор
уроук кэмгэр ылбыт били-
лэрин бэйэ-бэйэҕэ кэспин,
ырыта, дакаасты үөрэнэл-
лэр, түмүгэр дириг, чиг би-
лини ыаллар. Оҕо уроук
кэмгэр элбэхтик саҕаран,
кэспир үөрүйэбин Матрена
Спиридоновна бэрт сөптөөх-
түк ситиспит. Ол туоһунан

кэлинни сылларга химияҕа
үөрэнэччилэр 60-70%, биоло-
гияҕа 70-80% үрдүк хаачыс-
тыбаны ситиһэллэр. Химия,
биология экзамена тутта-
рыылаах үрдүк уонна анал
орто үөрэхтэргэ 90-ча оҕо
туттарсан үөрэннэлэр, үө-
рэнэ сылдыаллар. 12 оҕо учу-
талларын туйабын хатаран,
химия, биология учуутала-
ра буолан, республика араас
улуустарыгар бэрт айым-
нылаахтык үлэлилэр. Туо-
чунай наукалар салаалары-
гар Аан дойдутаабы Сорос-
овскай программанын кэ-
тээн көрөр Сэбиэтэ 1994 с.,
1995 с. Матрена Спиридо-
новнага «Орто оскуола Со-
росовскай учуутала» ааты
ингэрбитэ. Бу — үөрэппит
оболорун үтүө махталларын
туоһута.

Улуус уонна республика
педагогическай аабылары-
рыгар тиһигин быспака кыт-
тар. Ол курдук «Работа с
учащимися по таблице Д. И.
Менделеева и виды работы»,
«Создание проблемных си-
туаций на уроках биоло-
гии», «О некоторых приемах
активизации познавательной
деятельности учащихся» да-
кылааттара биир идэлээхтэ-
рин сэнгэриилэрин ылбытта-
ра.

Ситиһиитин сүрүн кистэ-
лэнгэрэ үгүс бастыг үлэ-
лээх учууталлар киннэр-
тэн улахан уратыта суох.
Үөрэтэр предмети ымпыгыч-
кымыгынын билэр, утумнаах-
тык үлэлиир, оболору, оскуо-
ланы таптыыр, идэтигэр
бэринилээх, ыарахаттартан
интэриис-толлон турбат, ол
ини элбэҕи ситиһэр.

Матрена Спиридоновна
Үөдэй оскуолатыгар үлэни
кэлибэртэн үөрэнэччилэр
улууска уонна республикага
ытыллар химия олимпиада-
ларыгар мэлдьи биригэстээх

биригэ үлэли сылдыар ки-
һи буолан билэбин. Маннык
бэринилээх учууталлар өс-
сө да баар буоланнар оскуо-
ла үлэлиир-хамсыыр.
Үрдүк категориялаах
учуутал Матрена Спиридо-
новна билигин төһө да пен-
сияҕа табыстар төһө күүс-
кыах баарынан оҕо үчүгү
билини биэрэр ини ахсаа-
бакка үлэлиир. Маннык үтүө
үлэһиттербитин өйүбүн, си-
тэ сыаналыабын, кинилэри-
нэн киэн туттуобун.

А. ЯКОВЛЕВ,
Үөдэй орто оскуолатын
завуһа.

СНИМОККА: 1994 уонна
1995 сылларга «Орто оскуо-
ла Соросовскай учуутала»
аатын ылбыт Үөдэй орто оскуо-
латын үрдүк категория-
лаах учуутала Матрена Спи-
ридионовна Новгородова үө-
рэтэр оболорун кытта.

В. СЫРОМЯТНИКОВ
фотота.



ПРЕЗИДЕНТ ТАЛЫЛЫННА

Балабан ыйын бүтэник нэ-
диэлэтэ I Хомуустаах орто
оскуолатыгар хайа да күн-
нэрдээбэр кэтэһиллээхтик
ааста. Оскуола үөрэнэччи-
лэрин сэбиэтин президене
талыллаахтаах. Дьэ, интэ-
риэһинэй, кими эрэ талал-
лар?

Көрүдүргэ сэбиэктэ кини-
риэхтээх оболор испииһэктэ-
рэ ыйанар. Хас биирдии үө-
рэнэччи талыахтаах канди-
датын аатын суруйан дьаа-
һыкка түһэрэр. Уруок кэн-
ниттэн 8, 9 кылаас үөрэнэч-
чилэриттэн састааптаах аа-
бар комиссия бюллетениэри
үөрэппитинэн барар.

4 чаастан үрдүк кылаас
үөрэнэччилэрэ актовай саа-
лаба мусталлар. Былырыны-
гы үлэ отчуотун истэллэр.
Кэспэтигэ кыттыбыт оболор
араас мероприятиелары ыт-
тарга туһаныллар аппара-
туралар эргэлэрингэр, кыра
кыамталаахтарыгар, кинилэ-
ри саҕардыыга оскуола дьа-
һалтата болдомтону уураы-
гар тохтоотулар. Онтон дьэ
кэтэһиллээх быыбар түмүгэ
инитиннэриллэр.

Оскуола оболоро үө-
рэнэччилэр сэбиэтэрин прези-
денин 10-с кылаас бастыг
үөрэнэччитин Марианна
Иванованы таллылар. Сэ-
биэктэ 14 үөрэнэччи киллэ-
рилиннэ.

Үөрэнэччилэр бэйэлэрин
салайааччыларын сөрү-сөпкө
талбыттар. Кырдык да үлэ-
лиир кыахтаах, дьобурдаах
оболор састаапка кирибит-
тэр.

АДЬЮТАНТОВ Петя,
I Хомуустаах оскуолатын
«Чолбон» пост
корреспондента.

ИСТОРИЯТА—УЧУУТАЛ ДЫЛБАТЫГАР

ОЧЕРК ●

сэрин туох баар алдьарха-
йып этинэн-хаанынан билби-
тэ. 1941 сыл алтыннытыгар
кирилэр сирдэрэ-уоттара ок-
купацияламмыта. Ити траге-
дия, аһы-аба, эрэй-кыһал-
ба туһунан Нина Егоровна
сүрүбэ үөлүгү-пүөлүгү кэп-
сиир:

— 1942 сыл олунньугугар
билиһинэрэ эргиллэн кэлбит-
тэрэ, ол эрэри үөрүүбүт
быстах кэмнээх этэ. Ити сүл
бэс ыйыгар немецтэр Моск-
вага кимэн кириини эмиз
саралаабыттар. Сэри киз-
нэ ыарахана, ынырыга. Өс-
төөхтөр сирбитин-уоппутун
эмиз былдыаатылар. Биһиги
оройуоммутун ахсынныга
босхолуурга холонуу баара.
Төрөөбүт төрүт буорум өс-
төөхтөртөн 1943 сыл олун-
ньугугар эрэ босхолуммута,
Белоруссия Могилевскай
убалаһыгар немецтэр би-
лиһинэригэр икки сүл оло-
булпут. Белоруссия босхо-
ломмутун кэннэ дойдубуту-
гар 1944 с. эргилибиппит.

Төрөөбүт дэрэбинэлэригэр
түн үүрэн илдьэ бараллары-
гар саамай ыарахан эрэй-
кыһалба дин умайбыт куо-
раттарынан ааһыны этэ. Ити
кэмгэ кысчаан атабын уо-
ка сиэппитэ, ити бааһа, сэ-
ри өйдөбүннүгүн быһыы-
тынан аасыты сотору-сото-
ру санатар.

Нина Егоровна аҕата Ста-
линград анныгар ыарахан
нык бааһырбыта, дьэтигэр
1943 сыллаахха төннүбүтэ.

4. САХА СИРИГЭР
ПУТЕВКА

1944 сыллаахха Нина үө-

рэбин салҕаабыта уонна бү-
тэрэн, Бельскэй педучили-
щега кирибитэ. Түөрт сүл
үөрэни, 1952 сыллаахха бү-
тэрибитэ. Бу сэри кэнииттэн
үһүс выпуск этэ уонна Бү-
түн Союз үрдүнэн суолта-
лааба. Эдэр специалистары
нуучча тылын үөрэтэргэ
ыраах Саха сирингэр уонна
Таджикистанга ытарга уу-
раах ылындылбыта. Нина
Егоровна ахтарынан, бас-
таан бары үөрсүбүттэр, он-
тон библиотекаҕа Саха сирэ
ыраабын, тымнык полиюна
уонна «эрэһэнкитэ суох
түрмэ» буоларын оилэн, са-
наалара адыс туспут. Ол
эрэри Москвага Бельскэй
педучилищега убаастыыр
преподавателлэрэ Кривченко
букайынаахтык итэрэспитэ.
25 выпускниктан 13 Саха си-
ригэр, 12 Таджикистанга
ытыллыбыттар. Саха сирин-
гэр аналлаах поеһынан «Мо-
сква—Тайшет—Лена» марш-
рутуонан айаннаабыттар.

Кинилэри Москвага үө-
рэнэр саха студена арыалла-
быта. «Лена» станцияттан
борохуотунан устубуттара,
Саха сирэ айылбата кэрэ-
титтэн сөхпүттэрэ. Ити от
ыйыгар этэ. Биэрэктэ кини-
лэри оркестраах бүтүн де-
легация көрсүбүтэ. Олус
долгугуулаах этэ. Араас
специалистары Саха сирингэр
Саха АССР үөрэтин мини-
стерствотын кадрга управле-
ниетин начальнига Гавриил
Иосифович Чиряев ынырбыт
эбит уонна үс сылга үлэ дуо-
габарын түһэрибитэ. Чиряев
идеята — норуот хаһаайыс-

тыбатын сайыннары интэ-
риэстэрэ уонна саха нэһи-
лиэһинэтин үөрэхтээһин. От-
тон Нам оройуонугар 8 кы-
һы барыларын үөрэх салаа-
тын сэбиэдиссэйэ Петр Око-
нешников ынырбыта. Бас-
таан интернакка олохтообут-
тара, онтон оскуолаларга
ыппыттар: Моисенкова
Натальяны — Хамаҕаттага,
Киселева Александраны —
Бөтүгнэ, Волкекианы —
Модукка, Клестова Анаста-
сияны — Үөдэйгэ, Куприя-
нованы — Партизанга, Кру-
чеваны — Алпааныга. Ни-
на Егоровнаны Нам орто оскуо-
латыгар хааларбыттар. Бас-
такы сүрэхтэннинин саха
национальнай оскуолатыгар
барбыта. Начальнай кылаас-
тар үөрэнэччилэрин нуучча
тылыгар үһүйэра. Нэдиэлэ-
бэ 24 чааһы биэрэрэ. Саа-
май ыарахана — маннайгы
кылаастары үөрэтин. Нина
Егоровна үтүө сүбэтинэн кө-
мөлөспүтүн инни Наталья
Егоровна Поповага итинти-
кисинник махтанар. Бас-
такы үөрэнэччилэрин үчүгү-
йдик өйдүүр, олоҕо кэлин
учуутал идэтин баһылаабыт-
тара: Роза Михайловна Са-
барайкина, Мария Алексее-
вна Петрова, Светлана Льво-
на Олесова. Сыл аһаатын
Нина Егоровна Хамаҕатта-
га көһөн кэлбитэ, олоҕун ар-
гыһын Егор Коновини —
физкультура учууталын көр-
сүбүтэ.

5. «БАРЫ НАУКАЛАРГА
КҮЛҮҮС ТЫЛЛААХ»
1960 сылтан Кудриннар
дьэ кэргэттэрэ түөрт сүл

II Хомуустаах олобуттара.
1964 сылтан Нина Его-
ровна харыс да халбары-
бакка Хамаҕаттага оло-
ро, орто оскуолаҕа үлэ-
лээбитэ. Улуу нуучча тылын
саха оболоругар үөрэтигэ оло-
бу 40-тан тахса сылын
анаата. Үлэтигэр үрдүк э-
пистэтигэтигэр сыһыанна-
һара. Тоҕо диэтэххэ, нууч-
ча тыла «бары наукаларга
күлүүс тыла», бары били-
лэри баһылааһынга төрүт.
Саха сирингэр тоҕо ыныр-
быттарын өрүүтүн өйдүүр, сү-
тэриллибит эбэһиниһи чыэ-
стээхтик толордо.

Уонтан тахса сүл Нина
Егоровна национальнай оскуо-
лалар институттарын ме-
тодистара Федоров К. Ф.,
Петрова Т. И. салалталары-
нан национальнай оскуола-
ларга нуучча тылыгар саҕа
программаларга, учебниктар-
га уонна методическай ы-
ртан онорууларга экспери-
ментатор-учуутал быһыыты-
нан үлэ-лээбитэ.

Опыттаах педагог, туох
баар күһүн оболору үө-
рэтигэ-итинигэ биэрбитэ. Оро-
йуоннаабы, республиканскай
педаабыларга дакылааттарын
кыттыбыта: Кини да-
кылааттара Бочуотунай гра-
моталарынан бэлиэтэммиттэ-
р, коллегаларыгар тарба-
тыллыбыттар.

6. АКТЫБЫС

Билэрбит курдук, учуутал
үлэтэ уроктары биэрининэн,
олорго бэлэмнениинэн, тэтэ-
рээттэри бэрэбиэркэлээһини-
нэн мунурдаммат. Бу бил-

лэн турар саамай кылаабы-
най, улахан кээмэйдээх үлэ.
Учуутал ханнык баҕарар
кэмгэ актыбыс, обществен-
най дьыалалары көбүлээччи.
Нина Егоровна оболор эл-
бэх интэриэһинэй чахчылар
бааллар.

Сельскэй Сэбиэт депутата,
дьахтар сэбиэтин чилиэнэ,
агитзаларга лектор, обще-
ственной нитээччи буола
сылдыбыта. Уруоктарын
кэнииттэн өссө кизээһини
оскуолаҕа үөрэтэрэ.

Сайынгы уопускатын кэ-
мигэр трахоматознай уонна
пионерскай лааҕырдарга, кэ-
лигини сылларга үлэ-сыһыа-
лаҕ лааҕырыгар оуруоукка
уонна окко нитээччинэн үлэ-
лиирэ. Кыһынын да, сайын-
ын да мэлдьи оболор орто-
лоруугар. Ити элбэх түбүгү,
кыһамныын эрэйэрэ.

Кини боростуойунан, су-
дургутуунан уратыланар.
Итинник хаачыстыбата нэһи-
лиэһини, төрөппүттэри кы-
тары уопсай тылы булары-
гар көмөлөһөр. Элбэх лек-
цияны аахпыта: «Аҕа — үр-
дүк дуоһунас», «Дьэ кэргэн
дьоло туохханын?», «Дьэ кэргэн
оҕону нити», «Дьэ кэргэн
диспуттары тэрийбитэ. Ма-
ныах кини кизг ис дууһа-
та, нуучча кинитин үтүө сү-
рүбэ көстөр.

Билигин Нина Егоровна
бэйэтин үөрэнэччилэриттэн
истинг суруктары, эбэрдэлэ-
ри, телеграммалары тутар.
Бу учууталга убаастабыл,
таптал, сүгүрүйүү бэлиэтэ.
Тыа сирин учууталын эрчи-
минэн, күннэтэ күүрэннээх

үлэтинэн төһөлөөх кини
улаатта, олоҕун дьылбатын
булуна?! Барытын ааҕан
ситиэн суоҕа...

7. ОҒО — ТӨРӨПҮТ СИЭРКИЛЭТЭ

Нина Егоровна дьэ кэргэнэ
улахан: алта оболоохтор,
бары идэлээх үлэһит уонна
ыал буолбуттара ыраатта,
уон үс сиэннээх. Улахан кыһа
Татьяна 1955 сыллаахха төрө-
бүтэ, Иркутскайдаабы поли-
техническай институту бүтэ-
рибитэ. Братскайга оло-
ро, заводка үлэлиир. Алек-
сандра 1958 сыллааҕы төрө-
хө, СГУ-ну бүтэрибитэ, Тик-
сингэ үлэ-лээбитэ. Лидия
Дьокуюскайга үп техникумун
бүтэрибитэ, Бороҕонго ка-
значействоҕа үлэлиир. Фе-
дор Депутатскайга үлэ-
лиир, Елена Иркутскайга
ГРФ-ы бүтэрибитэ, Краснояр-
скай кыраайга үлэ-
лиир, Федор уонна Елена
1961 сыллааҕылар, игирэлэр.
Кыра уол Егор болуотун-
ньуктуур, ийэтин көрөр-ис-
тэр. Нина Егоровна элбэх
оҕону иппитин иһин I уон-
на II степеннээх «Ийэ ме-
далларынан» наҕараадалам-
мыта.

Учуутал өр сыллаах айым-
нылаах үлэтэ «Норуот үө-
рэбиритин туйгуна» знагы-
нан, «1941-45 сс. Аҕа дойду
Улуу сэриитигэр килбэ-
нээх үлэтин иһин», «1941-45
сс. Аҕа дойду Улуу сэри-
тигэр Кыайы 50 сыла»,
«Үлэ ветерана» медаллары-
нан наҕараадаламмыта.

Мargarita АЛЕКСЕЕВА,
10 кылаас үөрэнэччитэ,
Хамаҕатта Саха-Француз-
скай ассоциациянаа оскуола.

Телевидение программы

ПОНЕДЕЛЬНИК, 6

1-я программа. Канал ОРТ. 06.00 «Доброе утро». 09.00 Новости. 09.15 «Девушка по имени Судьба». 10.00 Поле чудес. 11.00 Здоровье. 11.30 «Угадай мелодию». 12.00 Новости. До 12.10. 15.00 Новости. 15.20 «Драконы подземелий». Мультсериал. 15.45 Марафон-15. 16.05 Звездный час. 16.40 Премьера фантастического сериала «Космическая полиция». 17.05... До шестнадцати и старше. 17.30 Премьера сериала «100 лет приключений». 18.00 Новости (с сурдопереводом). 18.20 «Девушка по имени Судьба». 19.00 Погода. 19.10 Час Пик. 19.35 «Угадай мелодию». 20.00 Тема. 20.45 «Спокойной ночи, малыши». 21.00 Время. 21.45 Премьера первого канала. Сергей Маковецкий и Ирина Купченко в фильме «Летние люди». 23.25 «Серебряный шар». Одри Зепберн. Ведущий — В. Вульф. 00.05 Премьера первого канала. Док. детектив. «Западня для Шейха». 00.50 Новости.

2-я программа. Якутск. 07.00 «Утром...». Информ. муз. программа. Канал «Россия» 07.30 «Стронг» представляет. 07.40 Вовремя. 07.45 «Дежурная часть». 08.00 Вести. 08.20 Монетный двор. 08.30 «Жизнь Дэвида Копперфильда, рассказанная им самим». Телесериал. Экранизация по роману Ч. Диккенса. 3-я серия. 09.30 Док. экран. «История одного события». 09.45 «Товары — почтой». 09.55 «Санта-Барбара». 10.45 «Товары — почтой». 10.50 Национальный интерес. 11.20 «К-2» представляет: «Улыбка Княжеского». 12.15 Слабо? 12.45 Федерация. 13.10 Графоман. 13.20 «Деловой автограф». 13.25 «Ти-Маркет». 13.30 Золотая карта России. 14.00 Вести. 14.20 «Магазин недвижимости». 14.25 «Копелля». Худ. фильм. 16.15 «Лучше не бывает». 16.20 Эксповестник. 16.25 Лукоморье. 16.45 Док. экран. «История одного события». 17.00 Вести. 17.20 «Православный календарь». 17.25 «Санта-Барбара». 18.15 Музыка на десерт.

Якутск 18.35 Программа передач, мультфильм. 18.45 Программа «Кэм». 19.15 «Официальный канал». В студии — зам. председателя Правительства РС(Я) С. В. Яныгин.

Канал «Россия» 20.00 Вести. Якутск 20.25 «Саха сирэ» («Якутия»). Информ. программа. 20.40 Реклама. 20.50 Фильм — детям.

Канал «Россия» 21.00 «Пурпурная роза Канра». Худ. фильм (США). 22.30 «Дежурная часть». 22.45 Вовремя. 22.50 «Мой Пушкин». 23.00 Вести. 23.25 «Жизнь Дэвида Копперфильда, рассказанная им самим». Телесериал. 3-я серия. 00.30 «Товары — почтой».

16.40 «Космическая полиция». Фантастический сериал. 17.05 «... До шестнадцати и старше». 17.30 «100 лет приключений». Сериал. 18.00 Новости (с сурдопереводом). 18.20 «Девушка по имени Судьба». 19.00 Погода. 19.10 Час Пик. 19.35 «Угадай мелодию». 20.00 Тема. 20.45 «Спокойной ночи, малыши». 21.00 Время. 21.45 Премьера первого канала. Сергей Маковецкий и Ирина Купченко в фильме «Летние люди». 23.25 «Серебряный шар». Одри Зепберн. Ведущий — В. Вульф. 00.05 Премьера первого канала. Док. детектив. «Западня для Шейха». 00.50 Новости.

2-я программа. Якутск. 07.00 «Утром...». Информ. муз. программа. Канал «Россия» 07.30 «Стронг» представляет. 07.35 Монетный двор. 07.45 «Дежурная часть». 08.00 Вести. 08.20 Вовремя. 08.25 «Жизнь Дэвида Копперфильда, рассказанная им самим». Телесериал. Экранизация по роману Ч. Диккенса. 2-я серия. 09.25 Док. экран. «История одного события». 09.35 «Товары — почтой». 09.45 «Санта-Барбара». 10.35 «Товары — почтой». 10.40 Национальный интерес. 11.10 Пульс. 13.25 «Деловой автограф». Якутск 13.30 «Түөлбэ». г. Нерюнгри.

Канал «Россия» 14.00 Вести. 14.20 «Рогоносец». Худ. фильм. 15.55 Новое «Пятое колесо». 16.20 Лукоморье. 16.40 Док. экран. «История одного события». 16.55 «Православный календарь». 17.00 Вести. 17.20 «Санта-Барбара». 18.15 Добрый вечер. Якутск 19.05 Фильм — детям. 19.30 «Арчы». Тубуктэр... түмүктэр... Канал «Россия» 20.00 Вести. Якутск 20.25 «Саха сирэ» («Якутия»). Информ. программа. 20.40 Реклама. 20.50 Муз. антракт. Канал «Россия» 20.55 Творческий вечер А. Розенбаума. 22.40 «Дежурная часть». 23.00 Вести. 23.20 Вовремя. 23.30 «Мой Пушкин». 23.35 «Жизнь Дэвида Копперфильда, рассказанная им самим». Телесериал. (Великобритания). Экранизация по роману Ч. Диккенса. 2-я серия. 00.35 «Товары — почтой».

СРЕДА, 8

1-я программа. Канал ОРТ. 06.00 «Доброе утро». 09.00 Новости. 09.15 «Девушка по имени Судьба». 10.00 Тема. 10.40 «В мире животных» (с сурдопереводом). 11.15 Домашняя библиотека. 11.25 «Джентельмен-шоу». 12.00 Новости. 15.00 Новости. 15.20 «Драконы подземелий». Мультсериал. 15.45 Кактус и К. 15.55 До-ми-соль. 16.15 Зов джунглей. 16.40 «Космическая полиция». Фантастический сериал. 17.05... До шестнадцати и старше. 17.30 «100 лет приключений». Сериал. 18.00 Новости (с сурдопереводом). 18.20 «Девушка по имени Судьба». 19.00 Погода. 19.10 Час Пик. 19.35 «Угадай мелодию». 20.00 «Чтобы помнили...». Екатерина Савинова. Ведущий — Л. Филатов. 20.45 «Спокойной ночи, малыши». 21.00 Время. 21.45 Екатерина Савинова и Анатолий Папанов в фильме «Приходите завтра». 23.30 Премьера сериала «Каскадеры. Мир трюков». 00.00 Новости.

1-я программа. Канал ОРТ. 06.00 «Доброе утро». 09.00 Новости. 09.15 «Девушка по имени Судьба». 10.00 Тема. 10.40 «В мире животных» (с сурдопереводом). 11.15 Домашняя библиотека. 11.25 «Джентельмен-шоу». 12.00 Новости. 15.00 Новости. 15.20 «Драконы подземелий». Мультсериал. 15.45 Кактус и К. 15.55 До-ми-соль. 16.15 Зов джунглей. 16.40 «Космическая полиция». Фантастический сериал. 17.05... До шестнадцати и старше. 17.30 «100 лет приключений». Сериал. 18.00 Новости (с сурдопереводом). 18.20 «Девушка по имени Судьба». 19.00 Погода. 19.10 Час Пик. 19.35 «Угадай мелодию». 20.00 «Чтобы помнили...». Екатерина Савинова. Ведущий — Л. Филатов. 20.45 «Спокойной ночи, малыши». 21.00 Время. 21.45 Екатерина Савинова и Анатолий Папанов в фильме «Приходите завтра». 23.30 Премьера сериала «Каскадеры. Мир трюков». 00.00 Новости.

ВТОРНИК, 7

1-я программа. Канал ОРТ. 06.00 «Доброе утро». 09.00 Новости. 09.15 «Девушка по имени Судьба». 10.00 Программа В. Познера «Мя». 10.40 «Смехопанорама». 11.20 Домашняя библиотека. 11.30 «Угадай мелодию». 12.00 Новости. 15.00 Новости. 15.20 «Драконы подземелий». Мультсериал. 15.45 Кварьете «Веселая кватинья». 15.55 Счастливый случай.

1-я программа. Канал ОРТ. 06.00 «Доброе утро». 09.00 Новости. 09.15 «Девушка по имени Судьба». 10.00 Тема. 10.40 «В мире животных» (с сурдопереводом). 11.15 Домашняя библиотека. 11.25 «Джентельмен-шоу». 12.00 Новости. 15.00 Новости. 15.20 «Драконы подземелий». Мультсериал. 15.45 Кактус и К. 15.55 До-ми-соль. 16.15 Зов джунглей. 16.40 «Космическая полиция». Фантастический сериал. 17.05... До шестнадцати и старше. 17.30 «100 лет приключений». Сериал. 18.00 Новости (с сурдопереводом). 18.20 «Девушка по имени Судьба». 19.00 Погода. 19.10 Час Пик. 19.35 «Угадай мелодию». 20.00 «Чтобы помнили...». Екатерина Савинова. Ведущий — Л. Филатов. 20.45 «Спокойной ночи, малыши». 21.00 Время. 21.45 Екатерина Савинова и Анатолий Папанов в фильме «Приходите завтра». 23.30 Премьера сериала «Каскадеры. Мир трюков». 00.00 Новости.

«Торпедо» (Ярославль) — «Слован» (Братислава). 2-й и 3-й периоды. 01.05 Новости.

2-я программа. Якутск. 07.00 «Утром...». Информ. муз. программа.

Канал «Россия» 07.35 «Стронг» представляет. 07.40 Вовремя. 07.45 «Дежурная часть». 08.00 Вести. 08.20 Монетный двор. 08.30 «Жизнь Дэвида Копперфильда, рассказанная им самим». Телесериал. Экранизация по роману Ч. Диккенса. 3-я серия. 09.30 Док. экран. «История одного события». 09.45 «Товары — почтой». 09.55 «Санта-Барбара». 10.45 «Товары — почтой». 10.50 Национальный интерес. 11.20 «К-2» представляет: «Улыбка Княжеского». 12.15 Слабо? 12.45 Федерация. 13.10 Графоман. 13.20 «Деловой автограф». 13.25 «Ти-Маркет». 13.30 Золотая карта России. 14.00 Вести. 14.20 «Магазин недвижимости». 14.25 «Копелля». Худ. фильм. 16.15 «Лучше не бывает». 16.20 Эксповестник. 16.25 Лукоморье. 16.45 Док. экран. «История одного события». 17.00 Вести. 17.20 «Православный календарь». 17.25 «Санта-Барбара». 18.15 Музыка на десерт.

Якутск 18.35 Программа передач, мультфильм. 18.45 Программа «Кэм». 19.15 «Официальный канал». В студии — зам. председателя Правительства РС(Я) С. В. Яныгин.

Канал «Россия» 20.00 Вести. Якутск 20.25 «Саха сирэ» («Якутия»). Информ. программа. 20.40 Реклама. 20.50 Фильм — детям.

ЧЕТВЕРГ, 9

1-я программа. Канал ОРТ. 06.00 «Доброе утро». 09.00 Новости. 09.15 «Девушка по имени Судьба». 10.00 Человек и закон. 10.30 «Пока все дома». 11.05 Смак. 11.25 Домашняя библиотека. 11.30 «Угадай мелодию». 12.00 Новости. 15.00 Новости. 15.20 «Драконы подземелий». Мультсериал. 15.45 Волшебный мир, или синема. 16.10 Лего-го. 16.35 «Космическая полиция». Фантастический сериал. 17.05... До шестнадцати и старше. 17.30 «100 лет приключений». Сериал. 18.00 Новости (с сурдопереводом). 18.20 «Девушка по имени Судьба». 19.00 Погода. 19.10 Час Пик. 19.35 «Угадай мелодию». 20.00 «Чтобы помнили...». Екатерина Савинова. Ведущий — Л. Филатов. 20.45 «Спокойной ночи, малыши». 21.00 Время. 21.45 Екатерина Савинова и Анатолий Папанов в фильме «Приходите завтра». 23.30 Премьера сериала «Каскадеры. Мир трюков». 00.00 Новости.

2-я программа. Якутск. 07.00 «Утром...». Информ. муз. программа. Канал «Россия» 07.35 «Стронг» представляет. 07.40 Вовремя. 07.45 «Дежурная часть». 08.00 Вести. 08.20 Монетный двор. 08.30 «Жизнь Дэвида Копперфильда, рассказанная им самим». Телесериал. Экранизация по роману Ч. Диккенса. 5-я серия. 09.30 Док. экран. «История одного события». 09.45 «Товары — почтой». 09.55 «Санта-Барбара». 10.50 Национальный интерес. 11.15 Торговый дом «Ле Монти». 11.30 «Аншлаг» и К. 12.25 Репортер. «Цыгане». 12.55 «Красная книга». Экологи-

Монетный двор. 08.30 «Жизнь Дэвида Копперфильда, рассказанная им самим». Телесериал. Экранизация по роману Ч. Диккенса. 4-я серия. 09.30 Док. экран. «История одного события». 09.45 «Товары — почтой». 09.55 «Санта-Барбара». 10.45 «Товары — почтой». 10.50 Национальный интерес. 11.15 Горюнок. 11.45 Старая квартира. Год 1956. Часть 2-я. 12.40 «Люди, деньги...». 13.05 «Деловой автограф». 13.10 «Ти-Маркет». Якутск 13.15 «Түөлбэ». Нам улууна.

Канал «Россия» 13.45 Графоман. 13.55 «Магазин недвижимости». 14.00 Вести. 14.20 «Черный анст». Худ. фильм (Белоруссия). 16.00 «Лучше не бывает». 16.05 Лукоморье. 16.25 Док. экран. «История одного события». 16.40 Добрый вечер. 17.00 Вести. 17.20 «Православный календарь». 17.25 «Эксповестник». 17.30 «Санта-Барбара». 18.25 Добрый вечер. Якутск 19.15 Программа передач. 19.20 Фильм — детям. 19.30 «ТВ-спорт». Северные звезды кик-боксинга.

Канал «Россия» 20.00 Вести. Якутск 20.25 «Саха сирэ» («Якутия»). Информ. программа. 20.40 Реклама. 20.50 Фильм — детям. 21.00 «62-я параллель». 21.25 На финише навигация — 97.

ПЯТНИЦА, 10

1-я программа. Канал ОРТ. 06.00 «Доброе утро». 09.00 Новости. 09.15 «Девушка по имени Судьба». 10.05 Клуб путешественников. 10.50 «Сармишко». Мультфильм. 11.10 Домашняя библиотека. 11.20 Телегра «Забавные животные». 12.00 Новости. 15.00 Новости. 15.20 Фильм-сказка «Иван да Марья». 16.55 «Улица Сезам». 17.25 Музыкальная программа «50х50». 18.00 Новости (с сурдопереводом). 18.20 «Девушка по имени Судьба». 19.05 Погода. 19.15 Премьера первого канала. Здоровье. 19.45 Поле чудес. 20.45 Спокойной ночи, малыши. 21.00 Время. 21.45 Великие сыщики. Коломбо в детективе «Кого убила капля никотина?». 23.25 Взгляд. 00.10 Савелий Крамаров и Семен Фарада в народной комедии «Русский бизнес». 01.35 Новости.

2-я программа. Якутск. 07.00 «Утром...». Информ. муз. программа.

Канал «Россия» 07.35 «Стронг» представляет. 07.40 Вовремя. 07.45 «Дежурная часть». 08.00 Вести. 08.20 Монетный двор. 08.30 «Жизнь Дэвида Копперфильда, рассказанная им самим». Телесериал. Экранизация по роману Ч. Диккенса. 5-я серия. 09.30 Док. экран. «История одного события». 09.45 «Товары — почтой». 09.55 «Санта-Барбара». 10.50 Национальный интерес. 11.15 Торговый дом «Ле Монти». 11.30 «Аншлаг» и К. 12.25 Репортер. «Цыгане». 12.55 «Красная книга». Экологи-

ческая экспедиция РТР. 13.20 Деловой автограф. 13.25 Парламентарий. 13.55 Магазин недвижимости. 14.00 Вести. 14.20 Регион Кузбасс. 14.25 «Ныне прославился сын человеческий». Худ. фильм. 16.05 Лучшее не бывает. 16.10 Графоман. 16.20 Эксповестник. 16.25 Лукоморье. 16.45 Док. экран. «История одного события». 17.00 Вести. 17.20 Православный календарь. 17.25 «Санта-Барбара». 18.20 Добрый вечер.

Якутск 19.15 Көңүл тустуу тула аһаас кэпэстии. Канал «Россия» 20.00 Вести. Якутск 20.25 «Саха сирэ» («Якутия»). Информ. программа. 20.40 Реклама. 20.50 «Дыхтар олох төрдө». Төхтүр хотугтара. 21.20 «Геван». Об улучшении социально-экономических условий жизни оленеводов в Программе развития ОНН. 21.40 «Мой суровый и хрупкий Север». Видеофильм. Канал «Россия». 22.05 Л-клуб. 22.35 Дежурная часть. 23.00 Вести. 23.20 Вовремя. 23.25 «Жизнь Дэвида Копперфильда, рассказанная им самим». Телесериал. 5-я серия. 00.25 Лестница в небо. 00.55 Пресс-конференция президента компании «Майкрософт» Билла Гейтса. 01.20 Ночная жизнь городов мира. 01.50 Товары — почтой.

СУББОТА, 11

1-я программа. Канал ОРТ. 07.40 Острозюжетный фильм «Особо опасный». 09.05 Мультфильмы: «Матч-реванш», «Дорожная сказка». 09.40 Лотто-миллион. 09.45 Слово пастыря. Митрополит Кирилл. 10.00 Новости. 10.10 Домашняя библиотека. 10.30 Утренняя почта. 11.10 «Каламбур». Юмористический журнал. 11.45 Смак. 12.05 Возвращение Третьяковки. История одного шедевра. 12.30 Василий Шукшин и Тамара Семина в фильме «Два Федора». 13.55 За окрестной столицы. 14.25 Очевидное-невероятное. 15.00 Новости. 15.20 Моя семья: год спустя. 16.00 «Союзмультфильм» представляет... «Сапожник и русалка». «Ну, погоди». 16.45 В мире животных. 17.20 Премьера первого канала. «Как это было». Под-

польный бизнес в России. 18.00 Новости (с сурдопереводом). 18.20 Джентльмен-шоу. 18.50 Погода. 19.00 Комиссар Каттани в сериале «Спрут». 2-я серия. 20.05 Премьера первого канала. Телегра «Эти забавные животные». 20.45 Спокойной ночи, малыши. 21.00 Время. 21.35 Программа передач. 21.40 Мировое кино. Сильвестр Сталлоне в приключенческой комедии «Стоять, а то мама будет стрелять». 23.15 КВН-ассорти. 23.45 Коллекция первого канала. Фильм Дэвида Линча «Дикие сердца».

2-я программа. Канал «Россия». 07.00 Утренний экспресс. 08.00 Вести. 08.20 «Фрам — полярный медведь». Телесериал (Румыния). 09.10 «Академик Иванов». «Бабушка удава». Мультфильмы. 09.25 «Меморина». Телегра. 09.50 Доброе утро, страна. 10.35 Ваш партнер. 10.50 «Я жду тебя, кит». Мультфильм. 11.00 «Вести» в одиннадцать. 11.20 Под сенью пяти колец. 12.00 Крестьянский полдень. 12.25 «Троица» Андрея Рублева. 12.30 Новая Россия. Фестиваль региональных программ. «Российским Курилам — 3 века». 12.45 Федерация. 13.15 Новое «Пятое колесо». 13.40 «2004 год». Короткометражный худ. фильм. 13.55 Телескоп. 14.25 Встречная полоса. 14.40 Открытый урок Дневник «Учитель года России». 15.05 «У всех на устах». Программа Натальи Дарьяловой. 15.35 Надо жить игроками. 15.50 На дорогах России. 16.05 Док. экран. «Это Москва».

Якутск 16.35 Дальний Восток. 17.05 Правовой канал. 17.30 Мультфильм. 17.40 «Лена-ТВ». Реклама и поздравления. Канал «Россия» 18.25 Совершенно секретно. 19.25 Горюнок. 20.00 Вести. 20.20 Бил Гейтс в Кремле. «Дорога в будущее». 21.15 Испанский танец. 21.20 «Фуфель». Худ. фильм. 23.00 «Вести» про... 23.25 «К-2» представляет: «Перпендикулярное кино». 00.20 «Тихий дом». Программа С. Шолохова. 00.50 Любовь с первого взгляда. 01.30 Живая коллекция.

Реклама • Биллэриилэр • Реклама

М. К. Аммосов төрөөбүтэ 100 сылыгар аналлаах кырдыбаастар икки ардыларыгар саахымакка күрэхтэһин б. дь. алтынны 8-9 күннэригэр күнүс 10 чаастан оро спортивной оскуолатыгар ытыллар. Спонсор — улууустаабы социальная харалта управлениета.

Саахымат улууустаабы федерацията.

ОРЕНБУРГСКИЕ ПУХОВЫЕ ПЛАТКИ И ПАУТИНКИ ПОЧТОЙ

Фирма «Метелица» из Оренбурга. Платки оренбургские пуховые. Размеры 1x1 м до 1,35x1,35 м. Стоимость от 220 тысяч до 420 тысяч рублей. (Только серых и темных тонов). Паутинки пуховые серые и белые. Размеры от 1x1 м до 1,35x1,35 м. Стоимость от 100 тысяч до 200 тысяч рублей.

Купите платок, связанный чуткими руками Оренбургской вязальщицы. Он порадует Вас своей красотой, удивит нежным прикосновением и согреет в ненастье.

Заказы на пересылку наложенным платежом направляйте по адресу: 460036, г. Оренбург-36, фирма «МЕТЕЛИЦА».

Все изделия великолепной ручной работы из натурального козьего пуха. В письме-заказе не забудьте указать ориентировочную стоимость и размер.

Улусно правлениета, профкома уонна кырдыбаастарын сэбиэтэ, үлэһипитигэр Костромина М. П. таптыр ийэтэ, Нам райпостун систематигар 40-чэ сылга үлэлээбит үлэ-тыыл ветерана, республика норуотун хаһаайыстыбатын үтүөлээх үлэһитэ, Герой ийэ МАКАРОВА Мария Семеновна

уһун ыарахан ыарыттан өлбүтүнэн, оһолоругар, чугас аймахтарыгар, билэр дьонноругар дириг кутурбаммытын биллэрэбит.

Нам улууустаабы дьаһалтатын ыччакка уонна спортка отдела, улууус дубакка федерацията, үлэ ветерана, дубат Арбыннаабы федерациятын председатели, дубакка оройуон 2 төгүллээх чемпиона, республика 3-с төгүллээх призера, спорт маастарыгар кандидат ИСАКОВ

Степан Петрович ыарахан ыарыттан өлбүтүгэр, бокуоньук кэргэнигэр, оһолоругар, аймахтарыгар дириг кутурбаммытын тирдэллэр.

Редакторы солбуйааччы Г. К. ЭВЕРСТОВ.

ОТДЕЛЛАР: информация, сурук, төрүт культура — 21496, иллюстрация уонна реклама (секретариат) — 21640, бухгалтерия — 21141. «Нам» телерадиостудия — 21632.

Сурукка ааккытын-суолгутун, үлэһитин, дьэһит аадырыһын чуолкай ыйыг. Автор этэрэ мэдэй хаһыат санаатынын биир буолуохтаах дьэн буолбат.

«Энсиэли» — Нам улуунун хаһыата; 678040, Саха Республиката, Нам с. Октябрьскай уул., 1. Учредителлэр: Нам улуунун дьаһалтата, «Саха-полиграфиздат» национальная компания.

С. Р. бэчээт уонна маассабай информация көгүлүн көмүскүүр региональной инспекциятынан регистрацияламмыт № Я 0095.

Нам улуунун типографията: 678040, Нам с. Ленский уул. 85.

Формата А3. Кээмэйэ 1,0 бэч. лисс. Нэдиэлэбэ үстэ таһар. Индексэ 54880. Тираһа 1531. Бэчээттэниэ 03.10.97 с. Сакааһын №-рэ 108